

REMISSVAR SOU 2010:99

Betänkandet Flickor, pojkar, individer – om betydelsen av jämställdhet för kunskap och utveckling i skolan

Sammanfattning

1. Vi instämmer i vikten av att skolan inte längre skall arbeta med jämställdhet i projektform utan istället alltid arbeta strategiskt med jämställdhetsintegrering för att lyckas uppnå en varaktig förändring.

Jämställdhetsintegrering är ett strategiskt och långsiktigt arbete som utgår ifrån fakta och könsuppdelad statistik och som problematiserar de olika förväntningar och krav som skola och samhälle har och ställer på flickor och pojkar samt starkt ifrågasätter den maktrelation som finns och som bland annat leder till att pojkar får mer utrymme och tid i skolans vardag, får mer pengar ifrån den kommunala skolbudgeten och uppmärksammas tidigare och oftare när det gäller psykosociala problem och svårigheter i skolan. Ett integrerat jämställdhetsperspektiv måste därför också finnas i allt arbete med styrning, stöd, uppföljning och utvärdering från Skolverket samt i all tillsyn och granskning av Skolinspektionen.

Vi instämmer också i att kunskaper om kön och genus måste ingå och stärkas i lärarutbildningen, i rektorsutbildningen och även i all fortbildning av lärare, skolledare och annan personal i skolan.

2. Vi vill starkt understryka förslaget att skolan framöver lägger ett genusperspektiv på allt arbete som handlar om läsning och svenska. Här presterar pojkar idag betydligt sämre än flickor – trots stora satsningar på pojkar i skolan. Att överhuvudtaget antyda att detta beror på biologiska skillnader och olika mognad mellan pojkar och flickor stupar på det faktum att skillnaderna när det gäller prestationer i till exempel engelska är så gott som obefintliga och den ibland till och med är till pojkarnas förmån. Istället handlar det om att skola och samhälle måste få pojkar att ta och känna ett större ansvar för sitt eget skolarbete.

3. Vi är djupt oroliga över att flickor – som tar skola och skolarbetet på allvar och som presterar bättre än pojkar - många gånger känner djup oro och får dålig självkänsla i skolan. Unga kvinnor kommer härigenom att grundlägga både depressiva symptom, åtstörningar och annan psykisk ohälsa. Här tror vi att bland annat skolans arbete med Likabehandlingsplaner måste intensifieras. För att skolan skall kunna finna konstruktiva lösningar i vardagen måste Likabehandlingsplanen våga ifrågasätta den maktrelation som idag finns mellan pojkar och flickor i skolan samt alltid och tydligt ha ett genomgående och tydligt jämställdhetsperspektiv.

Sveriges Kvinnolobby Norrtullsgatan 45 1 vån, 113 45 STOCKHOLM

Telefon +46 (0)8 33 52 47 E-post: skl@sverigeskvinnolobby.se

Hemsida: www.sverigeskvinnolobby.se

4. Utredningen har inte lyft den relativt stora satsning på utbildning av genuspedagoger som tidigare genomförts i landet och då inom i huvudsak förskolan. Vi tror att skolans personal och ledning från förskola och genom hela grundskolan behöver ha en stödstruktur och ser därför att det behövs en ny satsning på utbildning av och tillsättning av genuspedagoger. Här finns det vissa kommuner i landet som sett vinsterna och som vågar gå före – som till exempel Halmstads kommun. Här har man förstått både nyttan och stödet av genuspedagoger från förskola till och med årskurs 9 i arbetet för att uppnå en jämställd skola.

5. Avslutningsvis måste regeringen ta ett fullödigt ansvar för problemet med en ojämslälld skola. Sveriges Kvinnolobby vill därför ha ett beslut om en femårsplan med tydliga mål för en jämställd skola, ett uttalat vuxenansvar, en uttalad ansvarsfördelning, en stark stödstruktur och en återkommande tillsyn.

SOU 2010:99 har i detta avseende inte tillfört något nytt. Detta trots att det i delbetänkanden i utredningen har presenterats ny och tankeväckande kunskap, såsom exempelvis att skolor som bedriver så kallade jämställdhetsprojekt utan att vara medveten om vad genus handlar om snarare har förvärrat jämställdheten i skolan. Vi vet sedan decennier tillbaka hur det ser ut i den ojämslällda skolan, varför den är ojämslälld och hur man skall arbeta för förändring. Det krävs att vi nu går från ord till handling.

Stockholm den 9 maj 2011

Gertrud Åström, ordförande